

Số: 08/2023/QĐST-VDS

Bảo Lộc, ngày 05 tháng 12 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BẢO LỘC - TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông **Ninh Khắc Phong**.

Thư ký phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Bắc** - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên họp: Bà **Trần Thị Chung** - Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 12 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 143/2023/TLST - VDS ngày 24 tháng 8 năm 2023, về việc: “*Yêu cầu tuyên bố một người một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” theo Quyết định mở phiên họp số: 59/2023/QĐST-DS ngày 23 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà **Trần Thị L**, sinh năm: 1953; địa chỉ cư trú: **Số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng**. Vắng mặt nhưng có đơn xin vắng mặt.

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Ông **Trần Văn H**, sinh năm: 1959; địa chỉ cư trú: **Số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng**.

- Ông **Trần Văn T**, sinh năm: 1966; địa chỉ cư trú: **Số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng**. Vắng mặt nhưng có đơn xin vắng mặt.

- Bà **Trần Thị H1**, sinh năm: 1956; địa chỉ cư trú: **Số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng**. Vắng mặt nhưng có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 17 tháng 8 năm 2023 và lời khai tiếp theo trong quá trình tố tụng, bà **Trần Thị L** trình bày: Cha mẹ của bà là cụ **Trần Văn C**, sinh năm: 1914 (chết năm 1996), cụ **Nguyễn Thị H2**, sinh năm: 1925 (chết năm 2019). Khi còn sống

các cụ sinh được 05 người con gồm: bà (Trần Thị L), bà Trần Thị H1, ông Trần Văn H, ông Trần Văn C1 và ông Trần Văn T. Trong đó ông Trần Văn H, sinh năm: 1959 (không có vợ con), từ nhỏ đã bị bệnh chậm phát triển, nhận thức kém, càng lớn bệnh càng nặng, không bao giờ tiếp xúc với ai mà chỉ ở trong phòng một mình. Đến đầu năm 2017 thì ông H có dấu hiệu của bệnh thần kinh, bắt đầu la hét và đập phá đồ đạc trong nhà. Vì vậy gia đình đã đưa ông H đi chữa trị tại Bệnh viện tâm thần thành phố H và được chuẩn đoán là tâm thần phân liệt. Sau thời gian điều trị nội trú thì bệnh viện đã kê đơn thuốc điều trị ngoại trú nhưng không khỏi bệnh. Hiện nay ông H hàng ngày rất hay nói nhảm, đập phá đồ đạc sinh hoạt của gia đình, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày đều phải do bà giúp đỡ. Bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn H bị mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà là người giám hộ, đại diện theo pháp luật của ông H. Tuy nhiên, sau khi có kết quả giám định của Trung tâm P thì bà thay đổi yêu cầu, nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà là người giám hộ, đại diện theo pháp luật của ông H, ngoài ra bà không có yêu cầu nào khác.

Theo bản tự khai đề ngày 08/9/2023 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Trần Thị H1, ông Trần Văn T trình bày: Các ông bà thống nhất với lời trình bày của bà Trần Thị L về quan hệ huyết thống trong gia đình. Trong các anh em thì có ông Trần Văn H từ lúc sinh ra đã có dấu hiệu chậm phát triển và nhận thức kém, càng lớn bệnh càng nặng, không bao giờ tiếp xúc với ai mà chỉ ở trong phòng một mình. Đến đầu năm 2017 thì ông H bắt đầu đập phá đồ đạc trong nhà nên gia đình đã đưa đi chữa trị tại Bệnh viện tâm thần thành phố H và được kết luận là bị tâm thần phân liệt, bác sĩ kê đơn thuốc rồi cho về nhà điều trị nhưng bệnh tình ông H không thuyên giảm. Nay đối với yêu cầu của bà Trần Thị L thì ông bà hoàn toàn đồng ý, ngoài ra không có yêu cầu nào khác.

Tại phiên họp người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều vắng mặt nhưng có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc:

- Về tố tụng: Tòa án đã thụ lý vụ việc đúng thẩm quyền, xác định đúng yêu cầu, tư cách các đương sự, việc giải quyết vụ việc về thời hạn là chậm so với quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015. Tại phiên họp thẩm phán và những người tiến hành tố tụng đã tuân theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.
- Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu bà Trần Thị L, tuyên bố ông Trần Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà L là người giám hộ của ông H.
- Về lệ phí: Miễn toàn bộ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Trần Thị L.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Đây là loại việc “*Yêu cầu tuyên bố một người một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*”. Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có nơi cư trú tại phường L, thành phố B nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc theo khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

[2] Về sự vắng mặt của đương sự: Tại phiên họp người yêu cầu là bà Trần Thị L; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Trần Thị H1, ông Trần Văn T vắng mặt nhưng đã có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án giải quyết vắng mặt các đương sự nêu trên.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

[3.1] Về yêu cầu tuyên bố ông Trần Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi:

Các bên đương sự đều khẳng định ông Trần Văn H bị bệnh chậm phát triển, càng lớn bệnh càng nặng, không bao giờ tiếp xúc với ai mà chỉ ở trong phòng một mình. Đến đầu năm 2017 thì ông H bắt đầu đập phá đồ đạc trong nhà nên gia đình đã đưa đi chữa trị tại Bệnh viện tâm thần thành phố H và được kết luận là bị tâm thần phân liệt, bác sĩ kê đơn thuốc rồi cho về nhà điều trị nhưng bệnh tình ông H không thuyên giảm, hiện nay ông H không có vợ con, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày đều do bà L giúp đỡ.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 224/KLGĐ ngày 16/11/2023 của Trung tâm P (thuộc Bộ Y) đã kết luận: “*Đương sự Trần Văn H, sinh năm: 1959, giới tính nam; nơi thường trú: Số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng. Về y học: Hiện tại Trần Văn H bị bệnh tâm thần phân liệt (theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10, có mã số bệnh là F20). Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại Trần Văn H khó khăn trong việc nhận thức và điều khiển hành vi*”.

Do đó, có đủ cơ sở tuyên bố ông Trần Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3.2] Về yêu cầu chỉ định bà Trần Thị L là người giám hộ của ông Trần Văn H:

Các đương sự đều xác nhận ông Trần Văn H hiện nay đang sinh sống cùng bà Trần Thị L tại nhà số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng; ông H không có vợ con, bố mẹ của ông H đều đã chết, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày của ông H đều do bà L giúp đỡ. Vì vậy, các đương sự đều thống nhất đề nghị Tòa án chỉ định bà Trần Thị L là người giám hộ của ông Trần Văn H.

Mặt khác, bà Trần Thị L có đủ các điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Do đó, đủ cơ sở để chỉ định bà Trần Thị L là người giám hộ của ông Trần Văn H. Bà L có đủ các quyền và nghĩa vụ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật

Dân sự năm 2015 nên mọi giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của ông H sẽ do bà L thực hiện với tư cách người đại diện theo pháp luật.

[4] Về lệ phí: Bà Trần Thị L là người cao tuổi, có đơn xin miễn tiền lệ phí Tòa án nên được miễn toàn bộ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

[5] Về ý kiến của Viện kiểm sát: Ý kiến của Viện kiểm sát là có căn cứ nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 361, 366, 367, 370, 372, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

- Căn cứ các Điều 23, 47, 48, 49, 54, 57, 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

- Căn cứ các Điều 12, 35, 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ cho người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Trần Thị L.

- Tuyên bố ông Trần Văn H, sinh năm: 1959; địa chỉ cư trú: Số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Bà Trần Thị L, sinh năm: 1953; địa chỉ cư trú: Số B B, phường L, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng là người giám hộ của ông Trần Văn H.

- Bà Trần Thị L có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật. Mọi giao dịch liên quan đến tài sản của ông Trần Văn H sẽ do bà Trần Thị L thực hiện với tư cách là người đại diện theo pháp luật.

2. Về lệ phí: Bà Trần Thị L được miễn toàn bộ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Tòa án ND tỉnh Lâm Đồng;
- VKSND TP.Bảo Lộc;
- Chi cục THADS TP Bảo Lộc;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Ninh Khắc Phong